

Utorak, 11. prosinca 2018.

P8_TA(2018)0498

Vojna mobilnost

Rezolucija Europskog parlamenta od 11. prosinca 2018. o vojnoj mobilnosti (2018/2156(INI))

(2020/C 388/04)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji (UEU) i Ugovor o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir dokument naslovljen „Zajednička vizija, zajedničko djelovanje: jača Europa – Globalna strategija za vanjsku i sigurnosnu politiku Europske unije”, koji je potpredsjednica Komisije/Visoka predstavnica Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku predstavila 28. lipnja 2016.,
- uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 20. prosinca 2013., 26. lipnja 2015., 15. prosinca 2016., 9. ožujka 2017., 22. lipnja 2017., 20. studenoga 2017., 14. prosinca 2017. i 28. lipnja 2018.,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 13. studenoga 2017. i 25. lipnja 2018. o sigurnosti i obrani u kontekstu Globalne strategije EU-a,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 7. lipnja 2017. naslovljenu „Dokument za razmatranje o budućnosti europske obrane” (COM(2017)0315),
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice od 10. studenoga 2017. o poboljšanju vojne mobilnosti u Europskoj uniji (JOIN(2017)0041),
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice od 28. ožujka 2018. o Akcijskom planu za vojnu mobilnost (JOIN(2018)0005),
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća (ZVSP) 2017/2315 od 11. prosinca 2017. o uspostavi stalne strukturirane suradnje (PESCO) i utvrđivanju popisa država članica sudionica ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Preporuku Vijeća od 6. ožujka 2018. o planu za provedbu PESCO-a ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća (ZVSP) 2018/340 od 6. ožujka 2018. o izradi popisa projekata koje treba razviti u okviru PESCO-a ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir zajedničke izjave predsjednikâ Europskog vijeća i Europske komisije te glavnog tajnika NATO-a od 8. srpnja 2016. i 10. srpnja 2018., zajednički niz prijedloga za provedbu zajedničkih izjava koje su Vijeće NATO-a i Vijeće EU-a podržali 6. prosinca 2016. i 5. prosinca 2017. te izvješća o napretku u provedbi tih prijedloga od 14. lipnja, odnosno 5. prosinca 2017. i 6. lipnja 2018., uključujući relevantne zaključke Vijeća,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 5. prosinca 2017. i 25. lipnja 2018. o provedbi zajedničkih izjava,
- uzimajući u obzir Izjavu o transatlantskoj sigurnosti i solidarnosti iz Bruxellesa te Izjavu sa sastanka na vrhu NATO-a održanog u Bruxellesu, obje od 11. srpnja 2018.,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 22. studenoga 2016. o Europskoj obrambenoj uniji ⁽⁴⁾ i svoju Rezoluciju od 13. lipnja 2018. o odnosima EU-a i NATO-a ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ SL L 331, 14.12.2017., str. 57.

⁽²⁾ SL C 88, 8.3.2018., str. 1.

⁽³⁾ SL L 65, 8.3.2018., str. 24.

⁽⁴⁾ SL C 224, 27.6.2018., str. 18.

⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0257.

Utorak, 11. prosinca 2018.

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. prosinca 2017. o provedbi zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP) (¹),

— uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove i mišljenje Odbora za promet i turizam (A8-0372/2018),

- A. budući da su u vremenu geopolitičkih previranja i degradacije strateškog okruženja temeljne vrijednosti na kojima počiva EU, kao što su demokracija, poštovanje ljudskih prava, vladavina prava, ali i međunarodni sustav koji se temelji na pravilima te europsko jedinstvo, sve više osporavani;
- B. budući da vjerodostojno odvraćanje, kao i planiranje odgovora na krizne situacije i obrana kontinentalne Europe, ovise o sposobnosti brzog i učinkovitog raspoređivanja snaga, uključujući vanjske savezničke snage;
- C. budući da je nakon 1989. „mirovna dividenda“ donijela postupno smanjivanje obrambenih potreba u smislu infrastrukture i mobilnosti snaga diljem Europe;
- D. budući da EU, uz cjelovitu suradnju s NATO-om, nastoji na globalnoj razini pružati sigurnost, doprinositi održavanju mira i stabilnosti i unutar i izvan svojih granica, jamčiti sigurnost svojih građana i teritorija s pomoću jedinstvenog i širokog raspona politika, instrumenata i alata kojim raspolaže za ispunjenje tih ambicija;
- E. budući da EU u skladu s ciljevima Globalne strategije i na temelju provedbe zajedničke vanjske i sigurnosne politike povećava svoju odgovornost za vlastitu sigurnost i obranu, kao i svoju ulogu partnera u postizanju međunarodnog mira i sigurnosti, posebno u svojem susjedstvu, ali i šire, te svoju stratešku autonomiju;
- F. budući da EU mora razviti vlastitu stratešku autonomiju s pomoću učinkovite vanjske i sigurnosne politike radi održavanja mira, sprečavanja sukoba i jačanja međunarodne sigurnosti, istodobno jamčeći sigurnost svojih građana i svih uključenih u misije ZSOP-a kako bi se zaštitili interesi i obranile temeljne vrijednosti EU-a, doprinoseći pritom učinkovitom multilateralizmu;
- G. budući da EU mora biti sposoban odlučivati i djelovati neovisno o kapacitetima trećih strana, želi li izgraditi vlastitu otpornost i konsolidirati svoju stratešku autonomiju u području obrane, borbe protiv terorizma i kibersigurnosti;
- H. budući da su standardizacija i interoperabilnost u području infrastrukture i javne nabave ključni preduvjeti za postizanje strateške autonomije, obrambene Unije i djelotvorne vojne mobilnosti;
- I. budući da se efektivna vojna mobilnost može postići samo uz potpuno sudjelovanje i predanost svih država članica, uz stvarnu suradnju s NATO-om i uzimajući u obzir raspoložive resurse, potrebe i regionalne posebnosti svake pojedinačne države članice, na način koji je u skladu s relevantnim inicijativama na razini EU-a u svrhu izgradnje učinkovite europske infrastrukture za sigurnosne potrebe s pomoću usklađenih i komplementarnih projekata;
- J. budući da vojna mobilnost predstavlja strateško i operativno sredstvo podupiranja vojnog djelovanja, čime se jača strateška autonomija Unije i olakšava pružanje podrške snagama država članica te njihovo slanje i raspoređivanje, u cilju ostvarenja vojnih ambicija Unije;

(¹) Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0492.

Utorak, 11. prosinca 2018.

- K. budući da se EU suočava s hibridnim izazovima koji dopiru s više strane, točnije s dalekog sjevera, istoka, Balkana i juga odnosno Sredozemlja; budući da bi brže i lakše raspoređivanje sredstava i dobara na tim osima (sjever – jug, zapad – istok) moglo biti ključno za vjerodostojan odgovor;
- L. budući da su se vođe saveznika na sastanku na vrhu NATO-a u Varšavi 2016. usuglasili o jačanju obrambenog stava i sposobnosti odvraćanja te su povećali spremnost snaga za brz odgovor pokretanjem „pojačane prednje prisutnosti“ i „prilagođene prednje prisutnosti“ kako bi ostvarili te ciljeve;
- M. budući da je vojna mobilnost konkretni korak u smjeru zadovoljavanja posebnih sigurnosnih i obrambenih potreba EU-a, te ujedno i dio ZSOP-a; budući da kolektivna sigurnost i obrana država članica EU-a i njihova sposobnost intervencije u krizama u inozemstvu u osnovi ovise o sposobnosti slobodnog i brzog kretanja savezničkih postrojbi i civilnog osoblja za upravljanje krizama, materijala i opreme preko državnih područja te izvan granica Unije; budući da su 22 države članice EU-a ujedno i NATO saveznice te da su se obvezale na kolektivnu obranu, i posjeduju jedinstven skup oružanih snaga i prometne infrastrukture; budući da se planirana ulaganja u prometnu infrastrukturu trebaju bolje uskladiti s potrebama u pogledu sigurnosti i obrane;
- N. budući da znatan broj fizičkih, pravnih i regulatornih prepreka često otežava ta kretanja, uzrokujući znatna kašnjenja i ugrožavajući njihovu svrhu, posebno u kriznim situacijama; budući da su europske vojne vježbe izvedene pod okriljem NATO-a posljednjih godina pokazale da je za uspjeh vojnih ciljeva iznimno važna prikladna prometna infrastruktura;
- O. budući da EU raspolaže širokim rasponom politika i instrumenata kojima državama članicama može pomoći da zadovolje svoje potrebe za vojnom mobilnosti i ispunje svoje međunarodne obveze;
- P. budući da su Komisija i potpredsjednica Komisije/Visoka predstavnica 28. ožujka 2018. objavile Akcijski plan za vojnu mobilnost, u kojemu se iznosi raspored koraka koje trebaju poduzeti EU i njegove države članice; budući da je njegova provedba započela s utvrđivanjem zajedničkih vojnih zahtjeva za vojnu mobilnost unutar i izvan EU-a te predstavljanjem prijedloga o financiranju vojne mobilnosti s pomoću Instrumenta za povezivanje Europe u sljedećem VFO-u, čime se omogućuje financiranje projekata povezanih s dvojnom namjenom (civilnom i obrambenom) prometne infrastrukture;
- Q. budući da se u zaključcima Vijeća od 25. lipnja 2018. poziva države članice da poduzmu mjere na nacionalnoj razini kako bi se poboljšala učinkovitost vojne mobilnosti, pojednostavnila relevantna pravila i postupci u skladu s Akcijskim planom i vojnim zahtjevima za vojnu mobilnost unutar Unije i izvan nje te u skladu s nacionalnim zakonodavstvom država članica što je prije moguće, a najkasnije do 2024.;
- R. budući da je pokrenut projekt PESCO-a u pogledu vojne mobilnosti u cilju dopunjavanja aktivnosti Komisije i potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice; budući da bi ta nastojanja trebalo dopuniti još jednim projektom PESCO-a usredotočenim na mrežu logističkih centara u Europi i na potporu operacijama; budući da je za te logističke potrebe izuzetno važno omogućiti dvojnu namjenu infrastrukture; budući da su države članice preuzele i obveze u pogledu vojne mobilnosti kao dio više obvezujućih zadaća koje se iziskuju protokolom PESCO-a; budući da bi projekti PESCO-a trebalo razviti u koordinaciji s NATO-om; budući da postoji potreba za projektom PESCO-a o izazovu mobilnosti u pogledu vojnih zadaća iz članka 43. stavka 1. UEU-a, posebno u pogledu operacija zračnog i morskog mosta;
- S. budući da je Instrument za povezivanje Europe zajednički program financiranja sa središnjim upravljanjem koji je osmišljen za poticanje razvoja visoko učinkovite, održive i međusobno povezane transeuropske mreže (TEN) u području prometa, energetike i digitalnih usluga, s naglaskom na omogućavanju prekograničnih veza i uklanjanju uskih grla, te pružanju jasne dodane vrijednosti EU-a u olakšavanju transnacionalne suradnje i koordinacije; budući da je u nacrtu višegodišnjeg finansijskog okvira za razdoblje od 2021. do 2027. u sklopu proračunske linije Instrumenta za povezivanje Europe za prometni sektor uključena nova omotnica za potrebe vojne mobilnosti; budući da je vrlo poželjno održati i dodatno povećati učinkovitost Instrumenta za povezivanje Europe;

Utorak, 11. prosinca 2018.

- T. budući da Europska obrambena agencija provodi nekoliko projekata u području vojne mobilnosti, u vezi s diplomatskim odobrenjima i multimodalnim prometnim čvorištima EU-a, kao i s nedavno uspostavljenim *ad hoc* programima o postupcima za odobrenje prekograničnog kretanja i o usklajivanju vojnih zahtjeva povezanih s carinom; budući da se rad Europske obrambene agencije i Komisije mora koordinirati na jasan i uskladen način kako bi se državama članicama pomoglo u dovršavanju određenih aspekata Akcijskog plana; budući da se u postupku savjetovanja trebaju uzeti u obzir potrebe, prioriteti i vojni zahtjevi država članica;
- U. budući da je u zajedničkom skupu prijedloga za provedbu zajedničke izjave vojna mobilnost nedavno prepoznata kao prioritetno područje suradnje EU-a i NATO-a te je potvrđena kao prioritet u novoj zajedničkoj izjavi te u Izjavi iz Bruxellesa o transatlantskoj sigurnosti i solidarnosti; budući da je NATO prosljedio EU-u svoje standarde u vezi s vojnom mobilnosti, uključujući opće parametre NATO-a za prometnu infrastrukturu;
- V. budući da je NATO također usmjeren na unaprijeđenje svojih vlastitih logističkih kapaciteta s pomoću Plana za realizaciju područja odgovornosti Vrhovnog savezničkog zapovjednika za Europu (SACEUR), naročito prilagođavanjem zakona i procedura, jačanjem zapovjednih i nadzornih sposobnosti, povećanjem prometnih kapaciteta i unaprijeđenjem infrastrukture; u tom kontekstu primjećuje uspostavljanje dva nova zapovjedništva, Zapovjedništvo združenih snaga u Norfolku i Zapovjedništvo združenih snaga za potporu i realizaciju operacija u Ulmu;
- W. budući da će tri od četiri okvirne nacije, koje raspoređuju snage u okviru pojačane prednje prisutnosti NATO-a na istočnom krilu od 2019. dolaziti izvan EU-a; budući da su stalna prisutnost na kontinentu i prijevoz pojačanja iz SAD-a, Kanade i Ujedinjene Kraljevine presudni za europsku sigurnost;
- X. budući da će poboljšano prethodno razmještanje vojnih logističkih zaliha, uključujući streljivo i gorivo, doprinijeti smanjenju nekih vojnih pritisaka;
- Y. budući da će, unatoč svim tim institucijskim mjerama, glavne napore u pogledu poboljšanja kapaciteta vojne mobilnosti morati uložiti države članice EU-a, koje trebaju prilagoditi svoju nacionalnu infrastrukturu i regulatorna okruženja; budući da će za to biti potreban pristup na razini cijele državne uprave s obzirom na širok raspon pitanja koja je potrebno rješiti; budući da se taj zajednički napor mora provesti uz puno poštovanje nacionalnih postupaka donošenja odluka i ustavnih zahtjeva država članica EU-a, vodeći pritom računa o zahtjevima u pogledu vojne mobilnosti utvrđenim u okviru suradnje EU-a i NATO-a;
- Z. budući da se, u skladu s Akcijskim planom za vojnu mobilnost i pilot-analizom koju je estonsko predsjedništvo pokrenulo 2017. godine za zemlje na koridoru Sjeverno more – Baltik u okviru transeuropske prometne mreže, pokazalo da su maksimalna dopuštena visina i maksimalna dopuštena težina brojnih cestovnih mostova nedovoljne za vojna vozila i da ne postoje dovoljni teretni kapaciteti za prijevoz vojne opreme velikih dimenzija željeznicom;
1. ističe da je vojna mobilnost središnji strateški instrument koji EU-u omogućuje da ostvaruje svoje sigurnosne i obrambene interese na učinkovit i komplementaran način s ostalim organizacijama kao što je NATO, te se ne bi smjela ograničiti samo na uklanjanje fizičkih, pravnih i infrastrukturnih prepreka; naglašava potrebu za poboljšanjem vojne mobilnosti za brzo jačanje sposobnosti NATO-a, čime bi se povećala naša kolektivna sigurnost i potencijalno povećao doprinos EU-a međunarodnoj sigurnosti i stabilnosti; pozdravlja činjenicu da svi relevantni sudionici od nedavno pridaju znatnu pozornost vojnoj mobilnosti; primjećuje da mobilnost povećava pripravnost Europe i bolje odvraća potencijalne neprijatelje i krizne situacije, istovremeno pomažući postizanju ambicioznih ciljeva obrambene i sigurnosne politike na razini EU-a, uključujući političku, operativnu i industrijsku stratešku autonomiju;
2. ističe da je izrada Akcijskog plana za vojnu mobilnost u Uniji dio šireg cilja poboljšanja mobilnosti u EU-u, pri čemu se istovremeno rješavaju izazovi povezani s logistikom i mobilnosti u ZSOP-u; tu je svrhu ključno uskladiti prekogranične i carinske standarde i propise te administrativne i zakonodavne postupke; ističe da je uloga zajedničkih poduzeća EU-a ključna za usklajivanje administrativnih i zakonodavnih postupaka, kako za Instrument za povezivanje Europe tako i za Akcijski plan za vojnu mobilnost; očekuje se da će dvojna mobilnost svojim proračunskim doprinosom i zadovoljavanjem novih i budućih potreba imati pozitivan učinak na razvoj Instrumenta za povezivanje Europe;

Utorak, 11. prosinca 2018.

3. naglašava da unaprjeđenje europske obrambene unije i jačanje strateške autonomije i samootpornosti ne bi trebali dovesti do porasta napetosti u odnosima EU-a sa strateški relevantnim regionalnim akterima;

4. naglašava da je postizanje europske vojne mobilnosti pothvat koji se prvenstveno temelji na jasno izrečenim obvezama i političkoj volji država članica, a EU bi tome trebao doprinijeti upravljanjem tim procesom i, u tu svrhu, uspostaviti okvir za zahtjeve, osigurati sredstva, sastaviti protokole za olakšano učinkovito kretanje tehničke opreme i ljudskih resursa, poticati suradnju i pružiti forme za razmjenu najboljih praksi, informacija i iskustva, uz sudjelovanje civilnih i vojnih tijela; naglašava da će učinkovita vojna mobilnost biti od koristi svim državama članicama tako što će poboljšati njihovu povezanost u vojnem i civilnom području; ističe da se nacionalni postupci donošenja odluka i ustavne uloge svake države članice trebaju u potpunosti poštovati;

5. ističe važnost poticanja međusektorske suradnje (sinergije) među državama članicama u cilju razvoja učinkovite, interoperabilne, sigurne, multimodalne, pametne i održive dvojne mobilnosti koja može odgovoriti na nove izazove digitalizacije prometa (automobilska industrija i povezivost) te na održiv način ispuniti obveze i odgovornosti EU-a u području dvojne (civilne i obrambene) logistike, imajući u vidu njegovu ulogu globalnog aktera;

6. snažno podupire poziv Vijeća državama članicama da do kraja 2019. izrade nacionalne planove za vojnu mobilnost i da njihovu provedbu postave visoko na ljestvicu prioriteta; pozdravlja ostale mjere dogovorene u zaključcima Vijeća u kontekstu Globalne strategije EU-a od 25. lipnja 2018. te apelira na države članice da poštuju utvrđene rokove; naglašava da će uspješni napor za jačanje vojne mobilnosti omogućiti državama članicama da učinkovito planiraju nacionalnu i kolektivnu europsku obranu i efikasno sudjeluju u zajedničkim vježbama, obuci te misijama i operacijama ZSOP-a;

7. ističe važnost mobilnosti kao odgovora na krizu, tj. potrebu za brzom i učinkovitom reakcijom u okviru raspoređivanja osoblja i opreme za misije i operacije, kako bi se očuvao ugled EU-a kao pouzdanog globalnog pružatelja sigurnosti i mirovnog aktera te kako bi se EU mogao učinkovito nositi s prirodnim katastrofama, humanitarnim krizama, vojnim zadaćama iz članka 43. stavka 1. UEU-a, kao što je opisano u ilustrativnim scenarijima, te provedbom klauzula o međusobnoj pomoći i solidarnosti,

8. vjeruje da će se s pomoću učinkovite politike vojne mobilnosti ojačati misije ZSOP-a EU-a s obzirom na njihovu međunarodnu dimenziju te na njihov cilj očuvanja mira, povećanjem sinergija između obrambenih potreba, te da će se ojačati kapacitet EU-a za pružanje odgovora na hitne situacije, pri čemu bi humanitarne misije i odgovori na prirodne katastrofe u EU-a također trebali imati koristi od povećane vojne mobilnosti; primjećuje da će veća vojna mobilnost unutar i izvan EU-a biti najkorisnija za kolektivne obrambene misije i nacionalne ili europske misije i operacije upravljanja križom; naglašava u tom kontekstu da će postignuti rezultati u tom području pomoći onim državama članicama EU-a koje su također članice NATO-a da ispunе svoje obveze iz članka 5.; naglašava posebnu ulogu neutralnih država članica; međutim, uviđa da članak 42. stavak 7. UEU-a propisuje da, ako država članica EU-a postane žrtva oružane agresije na svojem teritoriju, ostale države članice imaju jasnu obvezu pružiti joj pomoći i podršku svim sredstvima na raspolaganju, u skladu s obvezama koje su preuzele kao članice NATO-a;

9. priznaje važnost temeljite analize toga kojim je dijelovima EU-a ili državama članicama potrebna veća vojna mobilnost i koja su područja izloženja riziku od vanjskih sigurnosnih prijetnji;

10. potvrđuje da je riječ o složenoj zadaći koja obuhvaća, između ostalog, izgradnju infrastrukture, zajedničke standarde, prometne propise, carinske pristojbe, poreze i odobrenja za kretanje te uključuje sve razine vlasti, počevši od lokalnih tijela do međunarodnih organizacija; u tom kontekstu poziva da se relevantnim okvirima okupljaju vojni i civilni akteri na svim razinama, uključujući iz NATO-a i partnera NATO-a, kako bi raspravljali o važnim pitanjima, čime se osigurava dodana vrijednost i učinkovita koordinacija i provedba te ističe da bi države članice radi postizanja optimalnog ishoda trebale ulagati u zajedničko osposobljavanje administrativnog i institucionalnog osoblja; pozdravlja činjenicu da se Europska komisija obvezala istražiti mogućnosti standardizacije i pojednostavljenja carinskih postupaka do kraja 2018.; ističe da je

Utorak, 11. prosinca 2018.

za usklađivanje zakonodavstva EU-u ključna institucijska suradnja među državama članicama te organizacijama i agencijama; ustraje u tome da bi se trebala uspostaviti posebna koordinacija i razmjena iskustva u slučaju dvojne namjene infrastrukture za opasan teret kako bi se sprječila opasnost od nesreća, a pritom poboljšala sigurnost cjelokupne mreže;

11. primjećuje znatno smanjenje broja raspoloživih željezničkih vozila, posebno željezničkih vagona sa spuštenim podom za pomicanje teške opreme i vozila u kratkom roku;

12. priznaje da rad u takvom složenom okruženju donosi, kada je riječ o preklapanju i koordinaciji djelovanja, ali i povezanim rashodima, brojne poteškoće koje bi bitno mogle ugroziti cjelokupni projekt ne bude li se njime adekvatno upravljalo; prima na znanje da je u prometnom sektoru EU-a već zabilježena provedba projekata na temelju dvojne suradnje, primjerice projekt jedinstvenog europskog neba; poziva države članice i Europsku komisiju da osiguraju učinkovitiji okvir za suradnju; ističe da će za provedbu projekata vojne mobilnosti biti potrebna veća suradnja među državama članicama te će biti potrebno potaknuti suradnju između civilnih i vojnih aktera; naglašava potrebu za koordinacijom s projektima za vojnu mobilnost koji su pripremljeni u okviru PESCO-a, kao i s onima koji se provode u okviru Europskog fonda za obranu;

13. naglašava da su za uspjeh neophodni razumijevanje zajedničke strateške svrhe, razvoj zajedničkog plana i suradnja među državama članicama; ističe da je usklađeno vojno planiranje nužno za učinkovitu stratešku autonomiju koja se temelji na standardizaciji i interoperabilnosti opreme i oružja kao i na strateškoj doktrini te zapovjednim i nadzornim postupcima; pozdravlja u tom kontekstu Akcijski plan za vojnu mobilnost, u kojem su opisani konkretni koraci za različite institucionalne dionike i države članice EU-a te u kojemu je prepoznata strateška uloga koju ima transeuropska prometna mreža; pozdravlja obveze koje su preuzele države članice;

14. žali zbog činjenice da Akcijski plan u osnovi opisuje pristup odozdo prema gore i sadrži samo ograničenu stratešku predodžbu o konkretnim obrambenim ciljevima koje EU treba postići različitim aktivnostima navedenim u Akcijskom planu; u tom pogledu žali što još uvijek nema bijele knjige EU-a o obrani, kojom bi se mogla utvrditi sveobuhvatna svrha; međutim, vjeruje da trenutačni pristup ima zнатне prednosti i da će služiti interesima svih država članica EU-a, i neutralnim državama članicama i državama članicama u ulozi saveznica NATO-a;

15. naglašava da institucije EU-a i države članice trebaju poštovati ambiciozni raspored Akcijskog plana kako bi se što prije uklonila uska grla u mobilnosti i postigli ambiciozni ciljevi obrambene i sigurnosne politike; pozdravlja pozive iznesene u Akcijskom planu za poboljšanje vojne mobilnosti pri čemu se u obzir uzimaju hibridne prijetnje, posebno za promet i ključnu infrastrukturu, te poboljšanje otpornosti prometne infrastrukture na hibridne prijetnje;

16. prima na znanje napredak u definiranju vojnih zahtjeva za vojnu mobilnost unutar i izvan EU-a, posebice u pogledu infrastrukture dvojne namjene, te pozdravlja snažnije sudjelovanje država članica u svim fazama procesa, vodeći ulogu Nizozemske u projektu PESCO-a i doprinos NATO-a;

17. pozdravlja prijedlog Komisije o uporabi Instrumenta za povezivanje Europe i znatna sredstva predviđena za projekte vojne mobilnosti s dvojnom namjenom kako bi se osigurala prilagodba infrastrukture, vodeći pritom računa o potrebama dvojne namjene; smatra da je dvojna namjena infrastrukture ključni preduvjet na temelju kojega mreža civilnog prometa može imati koristi od Akcijskog plana i omotnice za vojnu mobilnost; smatra da je provedba Akcijskog plana prilika da se mreži civilnog prometa omogući da iskoristi pogodnosti povećanog mrežnog kapaciteta te da se potiču multimodalne veze; pozdravlja pozive na procjenu i prilagodbu transeuropske prometne mreže kako bi se obuhvatili utvrđeni vojni zahtjevi koji će se primjenjivati i na nove civilne projekte u području prometa, osobito zračne luke, luke, autoceste i željeznice kao intermodalna čvorista u ključnim koridorima; stoga ističe da je potrebno zajedno s državama članicama sastaviti popis nacionalnih infrastrukturnih koridora, uzimajući u obzir posebne vojne karakteristike država članica; napominje da bi razvoj projekata s dvojnom namjenom trebao biti održiv i u skladu s okolišnim standardima;

Utorak, 11. prosinca 2018.

18. mišljenja je da bi u svrhu optimizacije uporabe sredstava EU-a svaki projekt u području prometa koji je od zajedničkog interesa i koji se financira Instrumentom za povezivanje Europe u svojoj početnoj fazi trebao prema potrebi sadržavati zahtjeve vojne mobilnosti kako bi se u kasnijim fazama izbjegla nepotrebna nadogradnja infrastrukture, a time i neekonomična upotreba sredstava; smatra da bi se svakim doprinosom iz omotnice Instrumenta za povezivanje Europe za vojnu mobilnost, kad god je to moguće, prednost trebala dati multimodalnim projektima jer se njima pruža najviše mogućnosti za dvojnu namjenu, kao i prekograničnim projektima koji doprinose rješavanju postojećih problema veza koje nedostaju i uskih grla, odnosno trenutačno najvećih fizičkih prepreka brzom i neometanoj mobilnosti, kako za civilne tako i za prijevoz postrojbi i teške vojne opreme; naglašava da postupak utvrđivanja dijelova Transeuropske prometne mreže (TEN-T) prikladnih za vojni prijevoz mora u najvećoj mogućoj mjeri bezuvjetno povećati civilne i vojne sinergije te poštovati načelo dvojne namjene; smatra da bi dodatno ulaganje u čitavu mrežu moglo donijeti znatne koristi u pogledu vojne mobilnosti i istovremeno pridonijeti dovršetku osnovne mreže TEN-T do 2030. i sveobuhvatne mreže do 2050. godine; naglašava da bi trebalo biti moguće koristiti sredstva iz omotnice za vojnu mobilnost radi prilagodbe prometne infrastrukture unutar osnovne i sveobuhvatne mreže TEN-T;

19. podržava odluku o dodjeli omotnice za vojnu mobilnost u okviru središnjeg upravljanja programom Instrumenta za povezivanje Europe s jasnim ciljem u pogledu mobilnosti s dvojnom namjenom; prima na znanje preliminarna djelovanja utvrđena Akcijskim planom; poziva Komisiju da do 31. prosinca 2019. doneše delegirane akte radi dodatnog utvrđivanja vojnih zahtjeva, popisivanja dijelova mreže TEN-T prikladnih za vojni prijevoz, popisivanja prioritetskih infrastrukturnih projekata s dvojnom namjenom te da utvrdi postupak ocjenjivanja prihvatljivosti djelovanja povezanih s vojnom mobilnosti i kriterije za dodjelu;

20. podsjeća da je nekoliko tehnologija koje se rabe u obrambenom sektoru uspješno preneseno u civilni sektor; naglašava da uspostavljanje inteligentnog prometnog sustava koji se služi sustavima telematskih uređaja kao što su ERTMS i SESAR te primjena tehnologija povezanih s Galileom, Egnosom i GOVSATCOM-om predstavljaju jednu od najizazovnijih mogućnosti za sektor civilnog prometa; stoga smatra da bi se u budućim revizijama Akcijskog plana trebalo uostalom istražiti mogućnost da se u civilnom prometu iskoriste vojni odgovori na te izazove, primjerice u području kibersigurnosti i sigurne komunikacije; poziva na poduzimanje daljnjih mjera za jačanje suradnje i povjerenja između aktera u području kibersigurnosti i obrane te jačanje suradnje u okviru PESCO-a; naglašava potrebu za nastavkom razvoja zajedničke mreže za susjbianje hibridnih prijetnji kako bi se osigurala otpornost infrastrukturna od strateške važnosti u kontekstu rada na poboljšanju vojne mobilnosti u EU-u; ističe važnost napora koje trenutačno ulažu institucije EU-a u cilju ažuriranja propisa o kontroli izvoza robe s dvojnom namjenom;

21. uviđa vrijednost mogućih prijedloga o reguliranju prijevoza opasnih tvari za vojnu uporabu, ažuriranju carinskog zakonika EU-a i prilagodbi pravila o PDV-u;

22. pozdravlja razmjenu informacija i najboljih praksi između vojnih i civilnih dionika u tom pogledu te naglašava potrebu zajedničkog rada na uspostavi skupnih temelja za reguliranje prijevoza opasnih tvari za vojnu uporabu;

23. napominje da se u Akcijskom planu utvrđuje znatan broj zadaća koje se trebaju ostvariti na razini država članica, a u tu svrhu Europska obrambena agencija i Komisija trebaju pružiti potporu i smjernice za njihovu brzu i učinkovitu provedbu; podsjeća na potrebu za uspostavom carinskog i poreznog regulatornog okvira, posebno kada je riječ o PDV-u; posebno naglašava važnost postizanja usklađenih pravila za izdavanje odobrenja za prekogranično kretanje, što je glavna prepreka brzom kretanju; smatra da bi države članice trebale surađivati radi maksimalnog povećanja učinkovitosti prekogranične dvojne namjene i smanjenja administrativnih troškova; u tom pogledu podržava namjeru da se do kraja 2019. ubrzaju prelasci granica te da se u tu svrhu u roku od pet dana izdaju diplomatska odobrenja za kretanje kopnom, morem i zrakom, kao i da se razmotri mogućnost daljinjeg skraćivanja tog roka za jedinice za brzu reakciju;

24. podupire odluku država članica koje sudjeluju u PESCO-u da uvrste vojnu mobilnost na početni popis sedamnaest prioritetskih projekata koji će se razviti u okviru PESCO-a; u tom pogledu ističe da bi projekt PESCO-a za vojnu mobilnost mogao biti korisno sredstvo za koordinaciju mjera koje države članice trebaju poduzimati na temelju Akcijskog plana, kao i druge aktivnosti izvan izravnih nadležnosti EU-a; vjeruje da je ta podjela rada, popraćena pravilnom koordinacijom, ključna ako se projektom PESCO-a želi pružiti dodana vrijednost; pozdravlja i više obvezujuće zadaće u pogledu pojednostavljenja prekograničnog vojnog prijevoza iznesene u obavijesti PESCO-a; poziva države članice da aktivno sudjeluju u projektu PESCO-a za vojnu mobilnost;

Utorak, 11. prosinca 2018.

25. naglašava važnost ispravnog informiranja i uključivanja lokalnih zajednica kada je riječ o planiranju i utjecaju velike vojne infrastrukture za mobilnost;

26. naglašava da, u konačnici, EU može samo nadopuniti napore država članica; ističe da se uspjeh temeljno oslanja na prihvatanje i sposobnost država članica da rješavanju relevantnih pitanja pristupe na svim razinama državne uprave; ističe važnost političke predanosti država članica stvarnoj provedbi u djelu učinkovite vojne mobilnosti unutar i izvan EU-a; naglašava da će za uspjeh vojne mobilnosti biti potrebna suradnja i koordinacija sa svim NATO-ovim saveznicima;

27. pozdravlja novu zajedničku izjavu o suradnji EU-a i NATO-a te Izjavu iz Bruxellesa o transatlantskoj sigurnosti i solidarnosti i naglasak koji je u njima stavljen na pitanja vojne mobilnosti; pozdravlja i nove inicijative NATO-a, posebno Plan za realizaciju područja odgovornosti SACEUR-a; u tom pogledu pozdravlja rad NATO-a u osiguravanju vojne mobilnosti i apelira na EU i NATO da spriječe nepotrebno udvostručavanje napora; ističe važnost luka kao poveznica Unije s njezinim saveznicima u NATO-u, kao i za unutareuropske pomorske veze male udaljenosti, naglašava važnost transparentnosti i komunikacije o obrambenim inicijativama EU-a, uključujući PESCO, Sjedinjenim Američkim Državama i drugim saveznicima NATO-a kako bi se izbjeglo pogrešno shvaćanje te pozdravlja obrambene inicijative EU-a o jačanju europskog stupa u okviru Saveza NATO-a;

28. stoga apelira na EU i NATO da intenziviraju svoju suradnju i koordinaciju, među ostalim korištenjem sredstava za zajedničke projekte, povećanjem političke fleksibilnosti, formalizacijom odnosa EU-a i NATO-a, širenjem područja suradnje te opsežnjom razmjenom informacija, kada je to u interesu sigurnosti EU-a, kako bi se zajamčilo postizanje sinergija; izražava nadu da će se prepreke u razmjeni klasificiranih podataka između tih dvaju tijela čim prije ukloniti kako bi se omogućila tješnja suradnja;

29. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Europskom vijeću, Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, agencijama EU-a u području obrane, glavnom tajniku NATO-a, te vladama i parlamentima država članica EU-a i članica NATO-a.